

ԱԶԳԱՅԻՆ

Լուր տուին մեզ, թէ քանի մ'օրէ հետէ շուկաներն ու պանդոկները ազգային ընդհանուր առերջ հաւաքելու համար շրջագայիլ սկսած է՝ իսկէքճեան Պ. Համբարձում, որ ինչպէս յայտնի է, ազգային Հիւանդանոցի վերաբերեալ հանգանակութեան պաշտօնին մէջ անհաւատարիմ գտնուած, և Հիւանդանոցի 500 ի չափ թշուառ պատուարեղոյ բերնին պատառին եղող 5000 զրչէն աւելի դումար մը վրան անցուցած է:

Այս անձին վրայ այս անհաւատարմութեան ամբաստանութիւնը մեք մեր քովէն հնարած չեմք. Հիւանդանոցի ներկայ պատուարժան Հոգաբարձութիւնը նախորդ Հոգաբարձութեան արձանագրութիւններէն ու տոմարներէն քաղելով ի պաշտօնէ գրած է Քաղաքական Ժողովոյ, յիշեալ դումարն ցարդ վճարուած չէ ազգային անուակին, և նորա պարտքն է:

Արդ՝ ինչպէս կարելի է, այսպիսի անձ մը դարձեալ հաւաքութեան պաշտօնի մէջ գործածել: Կըսուի, թէ 50 ոսկիի համար երաշխաւոր ցցուցեր է Ելուժից Հոգաբարձութեան. պէտք չէ՞ր որ այդ Հոգաբարձութիւնն անդամ մը Քաղաքական Ժողովոյ հաւանութիւնն առնուր այս անձին պաշտօնավարութեան համար:

Մեք կրնմք, թէ Ս. Պատրիարք Հօր առաջարկուեր է, այս անձին հաւաքութեան պաշտօնը շրջաբերականաւ մը հրաւարակել, բայց Նորին Սրբազնութիւնը մերժեր է՝ Հիւանդանոցի անուակին պարտական ըլլալը ծանուցանելով, և պատուիրեր է որ Քաղաքական Ժողովոյ որոշման դիմեն: Սակայն կարեւորութիւն չը արուելով Ս. Պատրիարք Հօր գիտողութեանց՝ դարձեալ անոր յանձնուեր է միևնայն պաշտօնը:

Կրողքեմը այս աղօրինաւորութեան դէմ, և Քաղաքական Ժողովոյ ուշադրութիւնը կենդրեմը: Որքաւուք վարչութիւն՝ դարձեալ պաշտօնի կընդունի այնպիսի մէկը, որ հասարակաց դրամը խորած, որ անհաւատարմութեամբ վարուած է, և դեռ պարտքը վճարած և նորա պատիժը կրած չէ:

Ելուժից Հոգաբարձութիւնը, եթէ ազգին օգտակար լինել կ'իսկաքի յանկեղծ սրտէ, պարտաւոր էր՝ ինչպէս Ս. Պատրիարք Հայրն ալ գիտողութիւն ըրեր է՝ նախ քան զամենայն վճարել տալ Հիւանդանոցի անուակին առնելիքը, և ապա պաշտօն յանձնել՝ եթէ անհրաժեշտ պէտք ունէր անոր:

Մեք վստահ եմք, որ Քաղաքական պատկառելի Ժողովն անմիջապէս կ'մերժէ նորա պաշտօնավարութիւնը, երբ լսէ և բարեհաճի ուշադրութեան առնուլ մեր այս գիտողութիւնը:

Մայրաքաղաքիս աւստրիական վստահափայլ դեսպանը՝ կ'ըսակէ երեկոյ շքեղ և սիրալիր ընդունելութիւն մ'ըրաւ ամեն Ս. Պատրիարք Հօր:

Ըստ հրաւիրանաց Նորին վստահութեան՝ նոյն երեկոյ ժամը 2 ին, Ս. Պատրիարք Հայրը դեսպանատունը գնաց՝ հետն ունենալով գեր. փոխանորդը ու արժ. Տ. Անտօն վարդապետը: Գետաւանը անմիջապէս յարգանք խօնարհելով դիմաւորեր, ընդունելութեան սրահը տարեր և իւր տեղը բազմեցուցեր է: Այս միջոցին հասեր է նաև մեծարդոյ Պ. Զուռ, որ արդէն հրաւիրեալ է եղեր: Հոն Նորին բարձր Սրբազնութեան ներկայացուցեր է իւր որդին, առաջին քարտուղարն և առաջին թարգմանը: Քառորդի մը չափ ժամանակ տեսակցութենէ ետքը, ի սեզան հրաւիրուեր են: Սեղանին գլուխը նստեր է դեսպանը, աջ կողմը՝ Ս. Պատրիարք Հայրն, ձախ կողմը՝ Պատրիարքական փոխ. Հայրն, և նորա քով Սնտօն վարդապետ, ինչպէս նաև Սըրբազան Պատրիարք Հօր քով մեծարդոյ Պ. Զուռ: Գիմացը՝ որդին, և նորա երկու կողմերը առաջին թարգմանն ու առաջին քարտուղարը: Սեղանը շքեղ կերպիւ զարդարուած է եղեր ոսկի, արծաթ և թանկագին սպասներով: Նախ դեսպանը՝ Ս. Պատրիարք Հօր կենաց, և յետոյ Նորին Սրբազնութիւնը՝ վստահափայլ դեսպանին կենաց համար բաժակ առաջարկեր են:

Սեղանէն ելեր, դարձեալ ընդունելութեան սրահը գացեր են, հոն սուրճ բերուեր, և ժամու մը չափ խօսակցեր են մեր ազգային լեղուին, ազգութեան և այլ այսպիսի ազգային խնդրոց վրայ: Որդին՝ որ Պարսկաստան ուղեւորած է եղեր, տեղւոյն առաջնորդին հետ տեսնուած ըլլալը և պարսկահայոց վրայ ինչ ինչ տեղեկութիւններ հաղորդեր է:

Յետ այսորիկ, ժամը 4 ին, Ս. Պատրիարք Հայրը ելեր է, շնորհակալութիւն յայտնելով: Գետաւանը՝ հակառակ յաճախակի թախանձագին ազալանաց Ս. Պատրիարք Հօր՝ մինչև փողոցին դուռը մէկտեղ եկեր, և Նորին Սրբազնութեան կողմը մանկէն յետոյ մեկնեւ է, կրկին կրկին յայտնելով թէ խիստ ուրախ ու գոհ պիտի ըլլայ՝ որչափ յաճախ տեսութեան գաց առ ինքն:

Կրնմք, թէ իսկէնտէրեան արժ. Ամբրոսիոս վարդապետ և Մէլքեմզուլի մեծ. Յարութիւն Եփէնտի՝ որ ժամանակէ մը հետէ խուլեալ էին մէկմէկու հետ, քանի մ'օր յառաջ քրիստոնէավայել ըզգացմամբ հաշտուեր են պատուարժան ազգայնոց ամանց միջնորդութեամբ, և սերտ մտերմութիւն հաստատուեր են, ինչպէս երբեմն հաստատած էին: Այս հաշ-

տութեան պահուն, երկու կողմանէ յայտարարեր են, թէ մինչև ցարդ մէջերնին գտնուած հակառակութիւնը՝ սխալ հասկացողութենէ յառաջ եկած է:

Կյուսումը, թէ այսպէս ի սպառ կը վերջանայ այս եկեղեցական խնդիրը, և մեծարդոյ Հասարակութիւնը քաջ խելամուտ կըլլայ, թէ անցեալները խափանեալ թերթի մը միջոցաւ պատուաւոր ազգայնոց ամանց դէմ եղած հրատարակութիւնը ու բամբասանք բոլորովին յանրաւի էին, և միայն հակառակութեան արդիւնք:

Ինչ և իցէ. Մէլքեմզուլի Եփէնտի այսպէս իւր աղնուսարտութեան մէկ նոր ապացոյցը կուտայ, զոր հրատարակել փութացաք ուրախութեամբ սրտի:

Նախորդ թերթով ազգային ընդհանուր տրոց խնդրոյն վրայ քանի մը դիտողութիւն ըրած ատեննիս, ըսած էինք թէ Քաղաքական Ժողովոյ կողմանէ այս խնդրոյն համար կարգեալ մասնաժողովն՝ դաւառական ընդհանուր տրոց վրայ առ այժմ որ և է առաջարկութիւն չը պատրաստէր:

Ի վերջոյ իմացանք, թէ մասնաժողովը ուշադրութեան առած է դաւառական ընդհանուր տրոց խնդրին ալ, և ի մօտոյ այս մասին ալ ծրագիր մը կ'մատուցանէ Քաղաքական Ժողովոյ, որոյ կողմանէ պիտի ներկայանայ երեսփոխանական Ժողովոյ՝ առ ի վաւերացումն:

Մանչեսթրի մեծապատիւ ազգայնոց կողմանէ երրորդ անգամ 433 անդդիական լիւրա զրկուեր է, ի նպաստ կարօտ մերայնոց: Այսու 4433 լիւրա կըլլայ՝ մինչև ցարդ զրկուածին դումարը, և յոյս կայ թէ մինչև 1500 ի պիտի հասնի:

Յիշեալ պատուական ազգայնոց այս ազգասիրական առատաձեռնութիւնը՝ աղղովին շնորհակալեաց և մշտնջենաւոր յիշատակաց արժանի է:

Մեծու գոհութեամբ տեսանք՝ Ս. Էջմիածնի Արարատ Հանդիսի Հոկտ. Թուոյն մէջ, հետեւեալ տեղեկութիւնը:

ՎՍԵՄ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՅՈՆԱՆԵԱՆԾ

ԵՒ ԻԻՐ ՆՈՒԵՐՔԸ

Յերկոտտաներորդումն ամսոյս մայր Աթոռս Էջմիածին ուրախութեամբ հիւրասիրեց զվստմալայ Յովհաննէս Ս. Յօնանեանց՝ զայրն բազմածանօթ և բարեհամբաւ, որ ընկերակցութեամբ իւր մեծա. եղբօր Աղէկսանդրի Յօնանեանց, որդւոյն Ստեփանի և Ալէքսան վեսային և այլոց երկուց անձանց՝ եկած էր յուխտ և յերկրպագութիւն Ս. Էջմիածնի և նուիրական սրբութեանց որ ի սմա՝ և շրջակայ վանօրէից: Սովաւ կատարեց

այնպիսի՝ մի պարտաւորութեան զգա-
ցումը՝ զոր ամենայն ճշմարիտ Հայ՝ սըր-
տին մէջ մշտապէս պէտք է ունենայ ի
պանդխտութեան . և եթէ ձեռնհաս է՝
պարտական է անձամբ արտայայտել այն
սէրը , զոր ունի առ մայրն Հաւատոյ Ս.
Էջմիածին . այն է դործնականապէս կա-
տարելով իւր ուխտը և դալով յայցե-
լութիւն այս սուրբ կեդրոնի , որ յա-
ւէտ լինելոց է անլուծանելի շողկապ կը-
րօնական և բարոյական միութեան ամ-
բողջ Հայ ազգի՝ ուր և ցրուած լինի նա
իւր վերջին քաղաքական կենաց վերջա-
նալէն յետոյ : Այսպիսի պարտուց ճա-
նաչումն հետզհետէ պէտք է զօրանայ .
եթէ Ազգն կցանկայ որ Ս. Էջմիածին՝ իւր
ազգային Հոգեւոր նշանակութիւնը ան-
թերի կատարէ և իւր ազգաշահ ձեռ-
նարկները անխափան իրագործէ :

Եւ ահա այս առթիւ վերամտախոյ Յով-
հաննէս Բօնանեանցի շրջանկատ տեսու-
թենէն չկրցան ծածկուել այն բարեմիտ
ձեռնարկներն ու նորահաստաւ բարե-
կարգութիւնք՝ զորս մեր վեհափառ Հայ-
րապետ ընդ միշտ ջանացած է ի դործ
դնել Ս. Աթոռոյս պայծառութեան , ներ-
կայ և ապագայ Միաբանից մտաւոր և
բարոյական յառաջադիմութեան նկատ-
մամբ , ուստի ի նշան իւր խորին համա-
կրօնական և իբրեւ յայտարար իւր ազ-
գային պարտքերը քաջ ճանաչելոյն՝ ի
15 ն ամսոյ , նախ քան զմեկնելն ի սուրբ
Էջմիածնէ՝ ուղղեց հետեւեալ գրութիւնը
առ վեհափառ Հայրապետ :

Վեհափառ Հայրապետ

Բազմակարօտ սիրով և հոգեւորանդն
անձկանօք եկեալ գործ իմ յուխտ և
յերկրպագութիւն մեծահաշակ վանից Ս.
Էջմիածնի և ամենայն նուիրական սուրբ
տեղեաց՝ որք շուրջ զուրաւ գտանին ,
ախորժալի իմն ցնծութեամբ սրտի նը-
կատեալ տեսի , զի նորանոր բարեկար-
գութեանց արդիւնք յայտ յանդիման ե-
լանեն յամենայն քայլափոխս և վանքն
զնոր իմն զգեցեալ է և զգենու կերպա-
րան վայելչութեան և կենդանութեան
եթէ նորակառոյց շինուածոց յաւելմամբ
և եթէ արդէն եղելոցն բարեխնամ նո-
րորութեամբ :

Չայտոսիկ գովանի արարս մեծագոր-
ծութեանց համարելով անուրանալի ար-
դասիս ազգասիրական փութոյ վեհիդ և
քաղցրագին խնամոց , որովք ջանս ի ջա-
նքս յաւելուք զգերագահ Աթոռն Ս. Էջ-
միածնի օր քան զօր փառաւոր և պատ-
կառելի կացուցանել յաշտ մերայնոց և օ-
տարաց և ըստ հոգեւոր նշանակու-
թեանն աղբերացուցանել ի սմանէ յընդ-
հանուր Հայաստան աշխարհի և յամե-
նայն տեղիս , յորս ցրուեալ են պանդուխտ
Հայկազունք , զհոգեւոր գաստիարա-
կութեան զյորդառատ ուղիս ընդ ձեռն
նորակառոյց ճեմարանի և զբարոյական
կրթութեան զկենցաղօգուտ արդիւնս
ընդ ձեռն ԱՐԱՐԱՏ ամագորոյ , թողից
ասել զայլ բարեվաստակ ձեռնարկս վե-
հիդ , յորոց սակի են խորանշէն թան-
գարանն , նորատունկ անտառն և այլ
բազմատեսակ սխաւորութիւնք , ո-
րոց նպատակն է պայծառութիւն վանից
Ս. Էջմիածնի և բարօրութիւն միաբանից
սորին : Սոցին աղագաւ կամ եղև ինձ ի
հաւաստիս խորին յարգանաց իմոց առ

ամենայն ձեռնարկս վեհիդ և իբրեւ նը-
պատ դուզնաքեաց առ անվթար իրա-
գործութիւն ազգաշահ նպատակաց ձե-
րոց՝ նուիրել նախ՝ ուսպիս արծաթոյ
3000 նորակառոյց ճեմարանի՝ սակս կըր-
թելոյ ի նմա տոկոսեօք այնր դուսմարին
զորդեգիր մի . երկրորդ՝ 2000 ուսպիս
ի վերանորոգութիւն սրբոյ Տաճարին Էջ-
միածնի , որում կարօտի մեծապէս , և
երրորդ՝ զտուեալն ինե փոխարինաբար
5654 ուսպիս և 68 կոպէկս ի դինս եռա-
տեսակ թղթոց , միոյ փոքրագիր արա-
գասպի և տպարանական մամլոյ , բաշ-
խել յօգուտ տպարանի և յարգիւնաւոր
յառաջադիմութիւն նորին :

Լիւոյոյս գործով , զի վեհափառ Տէրդ-
իմ զգումարսն զայնոսիկ՝ զորս նուիրեմ
յարգար վաստակոց իմոց , ընկալցի ի
հաճոյս իւր և համարեցի առհաւատեցեաց
մեծի համակրութեան իմոց առ ամենայն
մեծագործութիւնս իւր , որովք տեսի
զԱթոռն զարդարեալ և վայելչացեալ ,
մնամ

Վեհափառ Տէրութեանդ
ամենախոնարհ ծառայ

Ի 15 Հոկ. 1874 ամի Բօնանէս Բօնանեանց
Ի Ս. Էջմիածին ի վաղարշապատ

Ձմիւռնիոյ Արշալոյս լրագրին վերջին
թուոյն մէջ կարգացինք , հետեւեալ ազգ-
օգուտ և հետաքրքրական տեղեկու-
թիւնք :

« Յարգոյ Պ. Մինաս Գրի . տէր խաչա-
տուրեան Նորջուղեցի՝ անցեալ ամսոյ
30 ին առաւօտուն Աղէքսանդրոյ ճանա-
պարհաւ Պիրմանտանէն (Հնդկաստան)
հասաւ ի քաղաքս , և երեկոյն մեկնե-
ցաւ ի Կ. Պօլս երթալու , ուսկից ի սուրբ
Էջմիածին պիտի երթայ մասնաւոր պաշ-
տօնի միով ի տեսութիւն ամենայն Հա-
յոց Ս. Կաթողիկոսին :

Յիշեալ պարոն Մինաս՝ որ Պիրմանի
թագաւորին անձնական ծառայութեանը
մէջ կդռնուի պատուաւոր պաշտօնի մը ,
պատմեաց մեղ թէ՝ Նորին վեհափառու-
թիւնն լի է մարդասիրական առատա-
գութ զգացմամբ վասն փոքրաթիւ Հայ
բնակչաց Պիրմանտանի , և Մանթլէ թա-
գաւորանիստ մայրաքաղաքին Հայոց եկե-
ղեցւոյն շինութեանն դրամական օգնու-
թիւն մատուցանելէ ետե , նոյն եկեղե-
ցւոյն քահանային ևս ամսական թոշակ
որոշել է :

Պիրմանի օգնատախառ թագաւորին՝
իւր տէրութեան մէջ ընկալող Հայոց վե-
րայ ունեցած վեհանձնական այս բարձր
խնամատարութիւնն՝ խորին երախտագի-
տութեան պարտք կդնէ ոչ միայն նոյն
երկրին մեր սակաւաթիւ ազգայնոց վե-
րայ , այլև ընդհանուր Հայոց ազգին վե-
րայ , որ Նորին առատագութ վեհափա-
ռութեան բարօրութեանն և երկար կե-
նաց համար աղօթող է առ ստեղծիչ
Տէրն համայնից :

Այս առթիւ արժան կհամարիմք ծա-
նուցանել մեր ընթերցողաց թէ Պիրմանըս-
տան՝ Անդրադանդէսեան Հնդկաստանի
միահեծան տէրութիւն մըն է , որոյ բը-
նակչաց թիւն՝ որք կռապաշտ են , ութ
միլիոն հոգիի կհասնի : Հարկ եղած ժա-
մանակը՝ այս տէրութիւնը կընայ 60,000
զօրք հանել ի պաշտպանութիւն իւր
երկրին , որ յոյժ արգասաւոր է , և կը-
ման սաստիկ տաք : Ռանկուն ծովեզեր-

եաց քաղաքն՝ ուսկից ի Մանթլէ՝ այսինքն
ի թագաւորանիստ քաղաքն կերթուի ,
յոյժ վաճառաշահ և բանուկ նաւահան-
գիստ մըն է :

Երդնկայէն :

ՀԱՆԳՐԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԵՐԶՆԿԱՅԻ ԱՂԶ. ՎԱՐԺ. ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ

Գալուցի Դ.

Նախորդ հրատար գումարը	7255 1/2
Ս. Սարգիս Եկ. թաղախէն	114
Ս. Երրորդ » »	142 1/2
Ս. Նշան » »	75
Ս. Փրկիչ » »	68
Մ. Յովհաննէս աղա Դանիէլեան	125
Մինաս աղա Չիլիկերեան	60
Մ. Մեսրոբ աղա Եփրանեան	50
Գրիգոր աղա Համարձումեան	30
Օհան աղա Մանիտաճի	30
Սարգիս աղա քաղինօճի	21
Խաչատուր աղա Ծագ. դիւղցի	20
Օհաննէս աղա Կար. Մանիտաճը	20
Յարութիւն աղա Տ. Վարժապետեան	20
Յարութիւն քահանայ Նօթաճը	20
Օհաննէս աղա Խաչատրեան	20
Մարտիրոս աղա Տր. Յակոբեան	15
Մ. Վարդան աղա դինեպան	15
Ներսէս աղա Սարգիսեան դինեպան	12
Մինաս աղա Կարմիր մերուքեան	11
Յովակիմ աղա Խարակէօղեան	10
Յովհաննէս աղա Սարգիսեան	10
Թագաւոր աղա Պապճիկեան	10
Յակոբ աղա Վանացեան	10
Յարութիւն աղա Մատենցի	10
Դէորդ աղա Մահաթեան	12
Խաչատուր աղա Խորմալեան	10
Ռսիկհան աղա Չէօկիւրեան	10
Մարկոս աղա Քէմանէճի	5
Դաւիթ աղա աշճի Սարգիսեան	5
Օհաննէս աղա Թէրսէկեան	3
Ղազար աղա Ռուէկիօղլեան	3
Մարկոս աղա Ռաեան	5
Չաքար աղա Վանացեան	5
Բարսեղ աղա Հալաճեան	5

8207

Ազգ. Առաջնորդարանի մէջ տեսնուած
գործոց փոխարէն ազգայնոց կողմանէ
եղած նուէրները Քաղ. Ժողովոյ կողմանէ
աղջկանց վարժարանի շինութեան գոր-
ծածել որոշուելուն համար , խնդրեմք ա-
նոնք ալ հրատարակել բարեհաճիք :

Նախորդ հրատար. գումարը	8207
Մ. Սահակեաններէ նուէր	375
Մկրտիչ աղա Ֆրէնկեանէ	250
Մ. Յակոբ աղա Սէյիտեանէ	216
Վարդան աղա Իհրամեանէ	108
Դաւուս աղա Սէրայտարեանէ	108
Յակոբ աղա Թորոսօղլեանէ	124
Աշքեանի կտակի տարեկան շահը	60
Բզվանցի Սարգիս աղայէ	40
Ակնեցի Քիւրքճիէն	20
Վախճանեալ Պետրոս Գրիգոր վար- դապետաց գոյից գինը	1397
	10905

ՀՐԱԿԷՐ ԱՌԱՋԴԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՈՅ

Ազգային Ժողովը նիստ ունի յառաջի-
կայ դեկտ. 20 ի Ղալաթիա :

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 6
ին և գոյուի 10 ին :

Հրաւիրեալ են Երեսօրհան Եֆէնտինները՝ իրենց ազգայնական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

1874 զեկտ. 14 Պատրիարք Ի Պատրիարքարանի Հայոց Կ. Պօլսոյ Կ. Պօլսոյ Ներսէս Արքեպիսկոպոս

Օրակարգ.

3. Տեղեկագիր Վեհ. Հայրապետին կոն. դակի խնդրոյն

2. Փոփոխեալ արամադրութիւնք Աղգ. Սահմանադրութեան

Ատենադպիր Ս. Պ. Պ. Փափաքանց

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տիեարպէրի կուսակալութեան Մէք. Թուպէի Յէյդուլաս Եֆէնտինի երկրորդ աստիճանի Միւթէմայիլի պաշտօնատարութիւն տրուեցաւ։

— Յունաստանի թագաւորը՝ պատուաւոր շքանշան տուաւ Եֆէնտինի օսմանեան դեռ պանատան առաջին նորոնտիւր քարտուղար Միսակ Եֆէնտինի, որ ինչպէս յայտնի է՝ Աթէնք կգտնուէր այս պաշտօնով։

— Մուրատեան մեծապատիւ Պօղոս Եֆէնտին՝ դատ բացեր է Յար-տիւ-Պոս-ֆոր լրագրոյն դէմ, և ոստիկանութեան պատժական ատենանին յանձնուել է։

— Բէթմա շոգենաւուն հրամանատարն յանցաւոր դատուելով՝ աստիճանադուրի եղեր է հրապարակաւ։

— Սանթիակոյի (Ամերիկայի Բիլի Հասարակապետութեան մայրաքաղաքը) մէջ առաջիկայ տարւոյն վերջերը արուեստահանդէս մը պիտի բացուի։ Բարեկէս խնդրել է յիշեալ Հասարակապետութիւնը, օսմանեան բերք ու վաճառք զրկել, բայց չէ ընդունուել այս խնդրը՝ տեղւոյն հեռաւորութեան և առևտրական յարաբերութիւն չունենալուն պատճառաւ։

— Պէտք եղած տեղերը պատուէր դացեր է, որ շոգենաւք այսուհետեւ Պէշիկթաշի և Չըրաղանի կայսերական պալատանց առջևէն անցած ատենին, ի պատիւ Նորին վեհափառութեան՝ հոն խարսխեալ պահականաւուն ետեւէն անցնելով երթան։

— Գանձուց պաշտօնէի խորհրդական Ջիւհտի Եֆէնտին՝ որ ժամանակէ մը հետեւ Եւրոպա կգտնուի, քանի մ'օրէն մայրաքաղաքս կգառնայ։

— Բ. Դուռը իմանալով, որ քանի մը դաւառաց և մասնաւորապէս Հալէպի կուսակալութեան մէջ օտար հպատակը չեն վճարեր կալուածական տուրքը, շըրջաբերական ուղղելով դեսպանատանց՝ պահանջներ են որ պատուէր տան հպատակաց, պարտադանց չգտնուիլ, և տեղական կառավարութիւնները չհարկադրին՝ աղղու միջոցներ ի գործ դնել։

Ոստիկանութիւնն իմանալով, որ Պէյ-օղլու անդղիական դեսպանատան ետեւի փողոցը տեղ մը յոյն մը կընակի, և անդիւն առդիւն դողութիւններ ընելով հոն պահած է, յանկարծ կոխեր, և արդարեւ բազմաթիւ գողօն գտեր է։

— Ծնողաց համար զգուշութեան դաս մը կուտայ՝ հետեւեալ սարսափելի դէպքը։ — Անցեալ ուրբաթ օր Պէյօղլու երեւելի ընտանիք մը՝ չորս տարեկան աղ-

ջիկ մը սպասաւորին հետ առանձին թողլով՝ տեղ մը դացեր են։ Ի դարձին, աղկան կերպարանքին վրայ կասկածելով՝ հարցութիւնք բեր, և նորա պատասխաններուն վրայ կասկածն աւելնալով՝ դայեակ բերել տուեր և ստուգեր են, որ սպասաւորը օրինորդիկին կուսական պատիւն բռնաբարած է։ Սպասաւորը փախած ըլլալով՝ այժմ ոստիկանութեան կողմանէ խիստ խուզարկութիւն կըլլայ ձերբակալելու համար։

Յանեայի գաւառական լրագիրը կը պատմէ հետեւեալ զարմանալի դէպքը։

« Չիլովա դիւղին մէջ 60 տարեկն անցած կին մը երկու շաբաթ յառաջ տանը մէջ ամուսնոյն հետ կուտելով՝ շատ ծանր եկեր է իրեն, և մեռնելը նախամեծար համարելով՝ հետեւեալ օրը տունէն դուրսէն անուր, գերեզմանատուն դացեր է, փոս մը փորեր և մէջը նըստեր է երեք ժամու չափ. սակայն չը կրնալով դիմանալ ցուրտին՝ ելեր ուրիշ տուն մը դացեր, և նոյն երեկոյն քիչ մը հիւսնդանալով՝ հետեւեալ օրը մեռեր է։ »

— Օլտէմպուրկի գահաժառանգ արշիդուքը Երուսաղէմ հասեր է, և մայրաքաղաքի երեւելի սեղանաւորներէն Պ. Զարիֆի՝ որ Եգիպտոս կգտնուի, Երուսաղէմ երթալէն յետոյ մայրաքաղաքըս պիտի դառնայ եղեր։

Չինացի իշխան մը մտերմ Անգղիա հասեր է անգղիական վարժարանաց վրայ տեղեկութիւն ստանալու պաշտօնով։ Չինաց կառավարութիւնը մտադիր է եղեր, խումբ մը երիտասարդ Անգղիա զրկել անգղիական լեզուն և միանգամայն կարեւոր դիտութիւններ ուսանելու համար։

— Փարիզէն դեկտ. 12 թուով կհեռագրեն՝ շատ ձիւն դալ ու սաստիկ ցուրտ լինելն։

— Նախորդ ամսոյն 3 ին, Անգղիոյ Ուիլքը դիւղին մէկ բաժնակի գործարանին մէջ՝ ուր 200 կանայք ու տղայք կաշխատին եղեր, հրդեհ պատահելով՝ վարի յարկերը գտնուողները՝ ազատեր, իսկ վերը գտնուողները զոհ դացեր են։

— Լոնտոնէն հեռագիր մը կծանուցանէ՝ Սիմթոն ըստած տեղը բանող շոգեկառաց շրջիլ, 40 մարդոց մեռնիլ, և 40-50 մարդոց վիրաւորուիլն։ — Ածխոյ հանք մ'ալ հրդեհելով՝ 20 հոգի զոհ դացեր են։

— Գաղղիոյ կառավարութեան կողմանէ Լէփօն տ'Օնէօր պատուանշանը տրուել է՝ փարիզի ռուսական դեսպանին և դեսպանականաց ունանց։

— Յունաստանէն վերջին օրերս եկած հեռագիրը՝ երկրին քաղաքականութեան վիճակը շփոթութեան և յուզման մէջ կը ցուցնեն։ Աղգային ժողովը չկրնար մեծագոյն մասն ունենալ և որոշում տալ, որովհետեւ կառավարութեան ընդդիմադիր մասն բացակայ կգտնուի։ Թագաւորը՝ շուարեալ, ի խորհրդակցութիւն կհրաւիրէ նշանաւոր անձինքն։ Կերեւի, թէ վերջապէս պիտի ստիպուի, կամ աղգային ժողովը լուծել ու նոր ընտրութիւն ընել տալ, և կամ պաշտօնէից ժողովը ցրուել, և ուրիշ խումբ մը կարգել։

Յունաստանի կառավարութեան եղանակն սահմանադրական ըլլալով, թագաւորը ուրիշ միջոց չկրնար ձեռք առնուլ. երգում ըրած է սահմանադրապէս վարուիլ։ Եթէ հակառակի՝ բոլոր Յունաստան վեր լվայր կըլլայ։ Տեսնենք, թէ ի՞նչ կըլլայ այս երկրին վիճակը։

— Ալին գտնուող հոլանտական զօրաց մէջ՝ քօլէրա և ուրիշ հիւանդութիւնք երեւան ելեր են։

— Եւրոպիոյ, մանաւանդ Գաղղիոյ՝ Անգղիոյ՝ Չիլիցերիոյ և Սպանիոյ մէջ սաստիկ ձմեռ տիրած է, և շատ ձիւն եկեր է։ Տեղ տեղ շոգեկառք և թղթատարք դադար են։ Փարիզի մէջ ամսոյս 4 ին ձիւնը մինչև կէս մետր բարձրացեր է, չեն կրցեր են տուններէն դուրս ելնել, և քաղաքապետութիւնը ստիպուել է ճանապարհները բանալ ու անցուդարձ դիւրացնել։

— Սպանիոյ կառավարութեան զօրքէն հազար հոգի՝ Սէն-Սէպասթիէն գացած ատենին՝ ճաքան շոգենաւն ընկըղմեր, և ամենքն ալ՝ հանդերձ նաւաստեօք անդնդասոյց եղեր են։

— Կհաւաստեն, թէ Սպանիոյ ներկայ կառավարութիւնը Ռուսիոյ կողմանէ պիտի վաւերացուի, երբ Սպանիոյ համայն ժողովրդեան կողմանէ ընդունուի։

— Կըսուի, թէ Անգղիոյ մէջ ալ զինուորութիւնը հասարակաց պիտի ըլլայ, և բոլոր անգղիացիք տարին քանի մ'ամիս զինուորական կրթութեամբ պիտի անցունեն։ Ասկէց կհետեւի, թէ Անգղիոյ կառավարութիւնը իւր անուանի նաւատորմից բաւական չհամարել այժմ երկրին պաշտպանութեան համար։

— Մօտերս Գաղղիոյ մէջ առատ ոսկի դրամ շրջաբերութեան պիտի ելնէ, որովհետեւ փարիզի փողերանոցին մէջ ամեն օր 800 հազար ֆրանգի 20 ֆրանգնոց կտրուի եղեր։

— Գերմանիայէն 30 ի չափ պաշտօնակալք Գաղղիա փախեր են, Գաղղիայէն Գերմանիոյ տրուած ստակէն մէկ մէկ գումար գողնալով։ Գերմանիոյ կառավարութիւնը այժմ Գաղղիայէն կխնդրէ եղեր այս անձինքը։

— Ամերիկայի մէջ ընդ ամենը 234 հազար ուսուցիչ, և 8 միլիոն ուսանող կայ։

— Վալինկիթընի տպարանաց գրաշարք՝ ադամանդաղարդ, ոսկի և արծաթ, երեք հոգա պատրաստեր են, ամենէն արագ շարունակուել տալու համար։ Ասոնք նոր տարւոյ առաջին օրը պիտի ժողովին, փորձեն, և այս մրցանակները պիտի բաշխեն։

— Ռուսաց կայսեր եղբօրորդին՝ Նիքօլա Գոսթանթինովիչ՝ խելագարեր է։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Դեկտեմբեր 17

Գոնսօլտէ	49-21
Սօսիէթէ Ժէնէրալի բաժինք Անգ. լիւր.	8, 8
Գրէտի » » Օսմ. »	11, 12
Նրկաթուղեաց » » Ֆր. »	121, 58
Թրամուէյ » » Օսմ. լիւր.	4, 17
1863 ի փոխառութիւն » » Ֆր.	555,
1863 ի » » » »	558,
1869 ի » » » »	277,
1872 ի » » » »	86,

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Գաւառական վարժարանի մը համար, հայերէն լեզուի բաւական հմուտ դաստուար կուզուի, գոհացուցիչ ամսականաւ:

Պատրաստութիւն ունեցողը կը հրաւիրուի առ տնօրէնութիւն լրագրոյս:

Քաջաւորը կ'աշխատուի մը՝ որ ազգային երեւելեաց ոմանց տուններու մէջ կեցած և դո՛հ ըրած է, պատրաստ է ծառայել պէտք ունեցողին համար:

Լրագրոյս գրասենեակը կը հրաւիրուի ուղղորդ:

Թրիլիս ըստած խիստ ընտիր տեսակէն սև ձիթապտուղ, չոր աղուած, կը ծախուի Պաղչէ-գափու թաշխան, օխայով:

ՏՈՂԻԿՔ

Մեր օտանաւոր գրականներէն մէկ քանին՝ այս անուամբ հրատարակելու կ'ընտանուի գրականաց խանութները, և Պաղչէ-գափու Սուճի Պողոս աղայի խանութը և կամուրջին գլուխը Պարագան:

Գինն է մէկ քառորդ արծաթ մէճիտ:

Բաժանորդներ: — Մրկած, ք ուղիւ: — Ի Գարբէրա: — Աղօթք առաւօտու վառն աղբային վարժարանաց: — Աղօթք երեկոյեան: — Հաւաքանք պանդխտին: — Առքաջն վարդան: — Դաւթանական մի: — Ուղերձք:

ՆՈՒՆԵՐՔ ԿԱՂԱՆԴԻ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

Տղաբոլորն Արտեմ

Հինգ հատ սիրուն տետրակներ, որ կը պարունակեն տղայոց ու պատանեաց հասկացողութեան յարմար՝ բարոյական և խիստ զուարճալի պատմութիւններ:

Անոնք Տեղաբոլորն

Հայր Սիմոն և Զինորութիւն:

Երկու դահեկան և Յորենի հատեր:

Փերեզակ Միքայէլ:

Անճուրդութիւն և Եկամայ Բիշէլ:

Մեղու, Երկիր, Դաւիթ և Դողիթ:

Դի Տեղաբոլորն 1 Բար

Կը վաճառուի մասնաւորապէս ի Դրատան Պաղտատար աղայի Սրապեան (ի Մէրճան չարը թիւ 29) և այլ գրականաց խանութներ:

ՊՐԱԺԼՈՆ ԴԵՐԿՈՄՍ

Վիսրասանութիւն մը, որ թէ՛ պատմական նկարագիրներու, թէ՛ հետաքրքրաշարժ անցքերու և թէ՛ ճարտար հիւսուածքին կողմանէ ընթերցողին ուշադրութիւնը կ'գրաւէ և միտքը կ'կրթէ: Հատոր առ հատոր կ'հրատարակուի ընթերցողի Տէտէեանց ապարանէն: Այս անգամ երկուստեանց հատորն ալ մայրաքաղաքս եկած է: Ամբողջ գործը 12 հատորէ պիտի բաղկանայ: Բոլորին համար բաժանորդագրութեան գինն է 120 դր: Իւրաքանչիւր հատորը՝ 12 դր: Բաժանորդը ըլլալ ուղղորդ կ'հրաւիրուի Կ. Պօլիս Բ. Գալաֆեան եղբայր գրատունը թիւ 16. Զմիւռնիա, Տէտէեանց գրատունը:

Բ Ն Ն Ա Կ Ա Ն

ԿՐՕՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Տ. ՍԱՀԱԿ ԲԱՀԱՆՍԵԻ Տ. ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Հ Ր Մ Մ Ա Ն Ա Ի

Տ. Տ. ՆԵՐՍԵՍԻ Ս. ԱՐԳԵՊԻՍԿՈՍԻ

ՊԱՏՐԱՐԻ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԵՒ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

Ազգային ուսումնարանաց և այլոց համար օգտակար աշխատանքներու մ'է, որ՝ ըստ վկայութեան ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ ընտիր խորհրդածութիւններ դասակարգած և ուղիղ արամորանութեամբ իմաստասիրած է, ճշմարտոյն յարգարեւելով քան մինչև ցարդ Հայաստանեայց հեղինակածներն:

Երօնական ժողովն ալ, յետ քննութեան, վկայած է թէ այս կրօնագիտութիւնը ըստ ամենայնի համաձայն է անընտրելի վարդապետութեան Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ, և ոչինչ ի սմա ամենաին ընդդէմ ուղղափառ հաւատոց:

Կծախուի մայրաքաղաքիս՝ Հայ գրականաց խանութները:

Ա. Տ Ը Պ Ե Ի

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՔ ԾԱՅԿԵԼՈՅ

ՍՐ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԹԱԳՈՒՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ

Որ ի նախնի ժամանակաց հետե մինչև ցայսօր:

ԹԱՐԳՄԱՆ ԵԱՅ

Ն. ՃԻՂԱՆԵԱՆ

ՏԵՏՈՒԲ.

Թերթ առ թերթ կը հրատարակուի շաբաթն անգամ մը՝ ի դին 40 վարայ. Ա. Բ. Գ. Դ. տետրերն ալ ելած են արդէն: Ամեն գրականաց քով և կամուրջի գլուխը պարագան կը գտնուի:

Յ. Մարգարեան կը խոստանայ մինչև վերջը հրատարակել:

Դնստան արիւղ օրան սըղը իւլէթի սօղուք տան հասըլ օլմազ իսէ տէ պու քէմիք ինչոտէ հէնուզ պիր սարը սուտան իպարէթ օլուպ ֆազաթ պունուն պողըսը վազթը կէմիլ վէ լայըզըլաթ թէմէլ թուլմուշ վէ պաղըսը էթ իւլէ քէմիք արասընտա գալմըշ աղըլյա պաշտաճա մալիւնէ օլունմադ վէ հըֆսըլյա Ալլահ թապիւա նուզըլ իւլէթինաէն վէ մէրադտան միւնաղաատան արիւղ օլան եէլաէն պաշտա եւ լընըզ սօղուքտան հասըլ օլան սօղուզ օն սէնէլ իք տալի օլստաթ՝ եինէ չարէսի պուլունմադ վէ էօքսիլիլէ վէ կէօքիւս թըլանըլընա պէլ կէվէլիլի վէ մադաթտա բէյտահ օլան սըղըլ մայասըլ մալիւնէ վէրիւք իւզըրէ սարըլըգտա քէսիլ մէշուր Ուստա Սիմոն պուլունմադ Մահ մուտ-Փաշա ճալիսինի ալիւստանտա օրթատա քի գահվէտէ իքթիլգա իսէնիլերին գահվէի մէղ-քիւրտէ կէմիլէրի վէ ինսալընա կէօրէ թարիֆ վէ էսլիլիսինի պադմադ իլուն պունտան աղտէմ իլան էթմիլ իսէտէ մէղքիւր իւլէթլէրին իւլվէսի իլուն պու քէրրէ եինէ իլան իսէր:

Վէ սըղը իւլէթի 24 սաթթտա տըլարը լըդարըլմ վէ գաադ իւլէթինին ինսալընտա պուլունմադ:

Դարնընտա պատուր օլան պիլ սանը վէրիլ իսէ օնունտա ինսալընտա պուլունմադ: Ս.

ԳՈՒՄԱՆՏԱՐԻՈՒ

Կիւրոսի այս աղիւ և անդարար դինին՝ որ մարմին և արիւն զօրացնելու և ստամոքսի ոյժ տալու համար, շատ անգամ փորձուած և շատ օգուտներ տեսնուած է, 5 էն մինչև 20 տարեկան, և Անդրիանուպօլսոյ աղիւ և մաքուր 2 էն մինչև 10 տարեկան, և ուրիշ քանի

մը տեսակ զուտ և մաքուր դինիներ և խաղողէ քաղուած զուտ և պատուական օղիներ և մանիշակէ զուտ և մաքուր շինուած պատուական օղաքի, որ մարդուս շատ օգտակար է, զմաճ շիշներով և չափաւոր գիներով կը ծախուի Կ. Պօլիս Թահմիզ փողոց թիւ 9 մաքառան, և Բերա Պամարշէի դիմաց Գ. Բըլընէ-Եանի մաղաղան: Օ Ք մարքայով չըմուտածներն՝ երաշխաւորեալ չեն:

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏՔ ՀՈԼԼՈՒԵԻ

Լեարդի, ստամոքսի, և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը, նաև իզային տկարութեան, ուժաթափութեան և տկարութեան համար. կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անշափաւութեանց հետքերը: Սրտի և երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խանդարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և գրգռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ: Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ սրտախառնութիւն, կուծուութիւն, մաղձային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ լեցուած կաղեր, գլխի ցաւեր կը վանէ. մարսողութիւնը կը շափաւորի, և մարմինը մաքրութեամբ լոյսը այն աղանդութիւններէ՝ որ շատ անգամ դանաղան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ, ուժեղ, և բնական զիրքը կ'զգենու:

ONGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈԼԼՈՒԵԻ

Մորթային հիւանդութիւնը և վերք բուժելու մասին ունեցած պարսպական յատկութեանցը Հաւասարիլ բնաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թունաւոր վերքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (շերփէնչէ), սրունից և ստեանց վերքեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ կ'աւանան. օգտակար է նաև հարբուխ, հազ, արտաքայման, մանաւանդ օգտաւ (եէլ) ըստած հիւանդութեան: Իւր կաղաւորիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբ խոյլ (սըրաճա) հիւանդութեան ապականիչ զօրութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ՝ կը զիմադրուէ:

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղավաճառներու քով, և մասնաւորապէս Պահճէ-գափու թաշխանի կողմերը Պ. Գաւաթեանի դեղարանը՝ Նո. Դ կը ծախուի:

Աւելի առնել ուղղորդ կը հրաւիրուի առ հեղինակն տեղեւոր Հոլլուէ ի Լոնտոն Օքսֆորտ փողոց թիւ 553:

ՊԱՏՄԱՆՔ ՓՈԻՆՁԻ

- 1.—Փոռնը 20րեքտուրի և ՇԱԲԱՍ օրերը կը հրատարակուի:
- 2.—Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս արծաթ մէճիտ՝ կանխիկ վճարելի թէ՛ մայրաքաղաքիս և իւր արուարճանաց և թէ՛ գաւառաց համար:
- 3.—Վէց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կը կըրուէ:
- 4.—Տեղական ու գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ:
- 5.—Հատը 40 փարայ է, և կը գտնուի ամեն Հայ գրականաց խանութները և ձեռքէ ծախողներու քով:
- 6.—Մանուցման տողը 40 փարայ է մէկ անգամի համար: Աւելի աժան կըլլայ աւելի անգամներու համար:
- 7.—Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան, Կ. Պօլիս Ալաճա-Համամ Խայր Խան միջին յարկ թիւ 19:

ՏՆՕՐԵՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ս. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ Բիգա փաշա խան թիւ 3